

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення дванадцять другої сесії
обласної ради сьомого скликання
_____ 2020 року № _____

ПРОГРАМА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ УЧАСНИКІВ
АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ, ОПЕРАЦІЇ
ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ, ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
НА 2020-2022 РОКИ

З М І С Т

	стор.
I. Паспорт Програми забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020-2022 роки	3
II. Загальна характеристика Програми	5
III. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма	5
IV. Мета Програми	7
V. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	7
VI. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники	8
VII. Напрями діяльності та заходи Програми	9
VIII. Координація та контроль за ходом виконання Програми	9

Додаток 1

Напрями діяльності та заходи Програми забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020-2022 роки

Додаток 2

Порядок використання коштів, передбачених в обласному бюджеті для забезпечення виплати одноразової допомоги особам із числа учасників АТО/ООС, які придбавають за власні кошти житло та знімаються з обліку на отримання житла

І. ПАСПОРТ

Програми забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020-2022 роки

1.	Ініціатор розроблення програми.	Обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми.	Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (зі змінами), Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», доручення голови обласної адміністрації від 12 лютого 2020 року № 01-01-05/1104.
3.	Розробник програми.	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації.
4.	Співрозробники програми.	Департаменти обласної державної адміністрації: фінансів, розвитку економіки та сільського господарства, житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу, управління обласної державної адміністрації: капітального будівництва, містобудування та архітектури
5.	Відповідальний виконавець програми.	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації, Департамент фінансів облдержадміністрації
6.	Учасники (співвиконавці) програми.	Департаменти обласної державної адміністрації: розвитку економіки та сільського господарства, фінансів Районні державні адміністрації, міські ради міст обласного значення, сільські селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад
7.	Термін реалізації програми.	2020-2022 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі	В межах кошторисних призначень відповідного бюджетного року

Джерела фінансування	Обсяг фінансування (млн грн)	У тому числі за роками:		
		2020	2021	2022
Обласний бюджет:	2,5	0,5	1,0	1,0
Місцеві бюджети				
Інші джерела не заборонені законодавством (кошти учасників антитерористичної операції)				
Разом:	2,5	0,5	1,0	1,0

II. Загальна характеристика Програми

Програма забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020-2022 роки спрямована на поступове, соціально ефективне розв'язання проблеми забезпечення житлом осіб, з числа учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб, які потребують поліпшення житлових умов.

III. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Із наданням статусу учасника бойових дій держава пов'язує виникнення низки пільг, які мають на меті полегшити життя бійців після повернення до мирного життя. Одним із задекларованих прав є можливість отримання житла від держави, проте ця пільга є однією із найпроблемніших, оскільки попит на безкоштовне житло значно перевищує його пропозицію.

За даними Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги у Чернігівській області, станом на 01.01.2020 за місцем проживання на обліку перебувають 13408 учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

В області реалізуються державні програми щодо виплати грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни з числа учасників АТО, осіб з інвалідністю I-II групи внаслідок війни з числа учасників АТО, а також осіб з інвалідністю III групи внаслідок війни, учасників бойових дій з числа внутрішньо переміщених осіб, які брали безпосередню участь в АТО, за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

Станом на 01.01.2020 грошова компенсація призначена 47 таким родинам. У 2019 році область отримала 8,5 млн грн, що дозволило виплатити грошову компенсацію 7 родинам.

Ветерани війни з числа учасників АТО/ООС, які на сьогодні перебувають на квартирному обліку у відповідних органах місцевого самоврядування, повинні мати можливість реалізувати право на житло при переході до цивільного життя. Відповідно до моніторингу Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації, станом на 01.01.2020 на квартирному обліку громадян, що потребують поліпшення житлових умов в Чернігівській області перебувають 532 учасники АТО/ООС.

За інформацією Чернігівського регіонального управління «Державної спеціалізованої фінансової установи „Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву“» у 2017-2019 роках 18 родин учасників АТО/ООС отримали державну підтримку на будівництво (придбання) житла за програмою доступного житла. Крім того, 5 родин учасників АТО/ООС скористалися державною програмою кредитування, яка передбачає

довгострокову державну позику під 3% річних на строк до 20 років при мінімальному власному внеску позичальника до 6% від вартості житла.

Внаслідок тимчасової окупації окремих територій України та продовження воєнних дій на Сході, з'являються додаткові категорії громадян, які потребують соціального захисту.

Так, на даний час місцевими органами соціального захисту населення області обліковано 7329 внутрішньо переміщених осіб або 5021 сім'я.

Найбільша кількість внутрішньо переміщених осіб проживає у м. Чернігові – 2547 осіб (35 %), найменша кількість у Талалаївському районі – 41 особа (1%).

Відповідно до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505, станом на 01.01.2020 за призначенням щомісячної адресної допомоги звернулось 3611 сімей. Найбільша кількість звернень за призначенням щомісячної адресної допомоги до управління праці та соціального захисту населення Деснянської районної у місті Чернігові ради – 542 сім'ї, управління праці та соціального захисту населення Новозаводської районної у місті Чернігові ради – 418 сімей, управління соціального захисту населення Ніжинської міської ради – 237 сімей, управління праці та соціального захисту населення Прилуцької міської ради – 227 сімей та управління соціального захисту населення Борзнянської районної державної адміністрації – 158 сімей.

Станом на 01.01.2020, за даними моніторингу Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації, 36 родин внутрішньо переміщених осіб перебувають на обліку і потребують забезпечення їх житлом.

Упродовж 2017-2019 років 29 родин переселенців придбали житло, з них 28 – за програмою доступного житла, 1 – за пільговими кредитами.

Однак, незважаючи на підтримку держави, громадянського суспільства, міжнародних організацій внутрішньо переміщені особи стикаються із серйозними проблемами. Головна з них – це неможливість повернення до місць попереднього проживання.

Невелика кількість внутрішньо переміщених осіб забезпечена житлом, більшість вимушених переселенців зі Сходу живе у орендованих квартирах. Перспектив набути власне житло в багатьох родин немає.

Головною передумовою необхідності затвердження та реалізації заходів Програми є низький рівень забезпеченості в області учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їх сімей, житлом та недостатнє забезпечення можливостей для реалізації прав на житло, встановлених Законом України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

IV. Мета Програми

Метою Програми є сприяння розв'язанню житлових проблем учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та переселенців, з урахуванням обґрунтованих потреб і можливостей зазначених категорій осіб, а також громад та держави.

Також, забезпечення реалізації учасників АТО/ООС та переселенців права на житло буде слугувати в якості додаткового стимулу для активізації життєвої позиції і розвитку підприємницької ініціативи.

V. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

З початку проведення воєнних дій на Сході в області здійснюється робота щодо всебічного соціального захисту і реінтеграції осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, членів їх сімей та вимушених переселенців.

Виконання Програми буде здійснюватися шляхом:

- співпраці між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у пошуку рішень, направлених на реалізацію права на забезпечення житлом, в тому числі шляхом можливого виділення земельних ділянок для відповідної забудови;
- співпраці із забудовниками, що беруть участь у процесі забезпечення житлом учасників АТО/ООС та членів їх сімей на пільгових умовах;
- посилення соціальної відповідальності забудовників, які співпрацюють у процесі забезпечення житлом учасників АТО/ООС та членів їх сімей;
- застосування механізмів забезпечення житлом, які передбачають його придбання, що є стимулом до соціальної активності, розвитку та самозабезпечення учасників АТО/ООС і переселенців;
- використання проєктів житлових будинків повторного застосування, реконструкції існуючих об'єктів будівництва під житло;
- формування органами місцевого самоврядування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб шляхом:
  - реконструкції наявних будинків і гуртожитків, а також переобладнання нежитлових приміщень на житлові;
  - передачі житла в комунальну власність;
  - придбання житла;
  - ремонту об'єктів житлового фонду, зокрема об'єктів соціального призначення.

Фінансування Програми здійснюватиметься за рахунок коштів, що передбачаються в державному, обласному бюджеті на відповідний рік, коштів місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

Строки виконання Програми – 2020-2022 роки

VI. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Одним з пріоритетних завдань Програми є сприяння розв'язанню житлових проблем учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та внутрішньо переміщених осіб.

Програма передбачає виконання таких завдань:

- визначення обґрунтованих потреб у житлі для осіб з числа учасників АТО/ООС та внутрішньо переміщених осіб, формування реєстру (списків) потенційних одержувачів;

- здійснення соціального супроводу учасників АТО/ООС та членів їх сімей щодо використання їхнього права на першочергове забезпечення житлом;

- створення належних умов для надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам та членам приймаючих територіальних громад в процесі укладання договорів оренди житла;

- розвиток місцевих житлових програм, співпраця з органами місцевого самоврядування.

Виконання завдань, передбачених Програмою, забезпечить досягнення наступних результатів:

- реалізація права на житло учасниками антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їх сімей, внутрішньо переміщених осіб;

- зменшення кількості осіб, які за місцем проживання перебувають на квартирному обліку із числа учасників АТО/ООС;

- створення умов і можливостей для інтеграції переселенців у приймаючі громади;

- зменшення конфліктної чутливості в громадах, посилення соціальної згуртованості всередині громад;

- сприяння розвитку соціальної активності та самозабезпечення учасників АТО/ООС і переселенців у місцевих та приймаючих громадах.

VII. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми зазначені в додатку.

VIII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Реалізація заходів Програми покладається на структурні підрозділи Чернігівської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації, виконавчі комітети міських, селищних та сільських рад, об'єднані територіальні громади.

Координація дій між виконавцями Програми буде здійснюватись Департаментом соціального захисту населення Чернігівської обласної державної адміністрації, що контролює її виконання, визначає порядок взаємного інформування .

Моніторинг виконання заходів Програми проводитиметься щороку. У разі потреби здійснюватиметься перегляд запланованих заходів, пошук та впровадження більш ефективних способів розв'язання проблем, які виникають етапі реалізації Програми.

Директор Департаменту
соціального захисту населення
облдержадміністрації

Олег РУСІН

Додаток 1
до Програми забезпечення житлом
учасників антитерористичної операції,
операції об'єднаних сил та членів їх
сімей, внутрішньо переміщених осіб у
Чернігівській області на 2020-2022 роки

**Напрями діяльності та заходи Програми
забезпечення житлом учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та членів їх сімей,
внутрішньо переміщених осіб у Чернігівській області на 2020-2022 роки**

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:	Очікуваний результат
1.	Сприяння розв'язанню житлових проблем учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії	1.1. Створення реєстру (списків) потребуючих поліпшення житлових умов із числа учасників АТО/ООС, які перебувають на квартирному обліку за місцем проживання	2020-2022 роки	Департамент соціального захисту населення, Районні державні адміністрації, міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад	—	—	Реалізація права на житло учасниками АТО/ООС Зменшення кількості осіб із числа учасників АТО/ООС, які перебувають на квартирному обліку

Російської Федерації у та Донецькій Луганській областях	1.2. Проведення консультацій з пошуку правових та фінансових рішень для задоволення потреб у житлі учасників АТО/ООС.	2020-2022 роки	Департамент соціального захисту населення, Районні державні адміністрації, міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад	–	–	
	1.3. Виділення земельних ділянок для будівництва житла учасникам АТО/ООС та членам їх сімей в порядку, встановленому законодавством	2020-2022 роки	Міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад	–	–	
	1.4. Проведення інформаційно-роз'яснювальної серед учасників АТО/ООС про дію обласних Програм	2020-2022 роки	Департаменти облдержадміністрації: розвитку економіки та сільського	–	–	

	підтримки індивідуального житлового будівництва та розвитку особистого селянського господарства «Власний дім» на 2016 – 2020 роки, «Доступне житло»		господарства , інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю			
	1.5. Прийняття місцевих програм для придбання житла учасникам АТО/ООС , які перебувають на квартирному обліку, в межах фінансових ресурсів відповідних міських рад ОТГ, на умовах співфінансування.	2020-2022 роки	Міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад	Місцеві бюджети	В межах кошторисних призначень відповідного бюджетного року	
	1.6. Надання матеріальної допомоги в межах фінансових можливостей для поліпшення житлових умов шляхом відновлення, ремонту існуючого житла, тощо, в т. ч. за рахунок співпраці з банківськими установами	2020-2022 роки	Міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад	Місцеві бюджети	В межах кошторисних призначень відповідного бюджетного року	
	1.7. Забезпечення виплати одноразової допомоги особам із числа учасників АТО/ООС, які	2020-2022 роки	Департаменти облдержадмініст рації: фінансів, соціального	Обласний бюджет	Всього 2500, у. т.ч.	
					2020	500

		придбавають за власні кошти житло та знімаються з обліку на отримання житла в розмірі 50 тис. грн.		захисту населення		2021	1000	
						2022	1000	
2.	Створення умов і можливостей для отримання житла внутрішньо переміщеними особами	2.1. Створення реєстру (списку) громадян із числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку за місцем тимчасового проживання і потребують забезпечення житлом	2020-2022 роки	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад	–	–	–	Забезпечення права на житло ВПО та інтеграції переселенців у приймаючі громади
		2.2. Проведення на місцевому рівні інвентаризації будівель та споруд, що потребують реконструкції або є недобудованими і після проведення відповідних робіт можуть бути використані для створення фонду соціального житла для поселення ВПО	2020-2022 роки	Міські ради міст обласного значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад				
		2.3. Створення належних умов для надання	2020-2022 роки	Міські ради міст обласного				

	безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам в процесі укладання договорів оренди житла		значення, сільські, селищні, міські ради об'єднаних територіальних громад, центри правової допомоги			
	2.4. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед внутрішньо переміщених осіб про дію програми «Доступне житло»	2020-2022 роки	Департаменти облдержадміністрації: розвитку економіки та сільського господарства, інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю			
	2.5. Надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг	2020-2022 роки	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації	Державний бюджет	Відповідно до кількості звернень ВПО за призначенням адресної допомоги	

Директор Департаменту
соціального захисту населення
обласної державної адміністрації

Олег РУСІН

ПОРЯДОК

використання коштів, передбачених в обласному бюджеті для забезпечення виплати одноразової допомоги особам із числа учасників АТО/ООС, які придбавають за власні кошти житло та знімаються з обліку на отримання житла

1. Цей Порядок визначає механізм фінансування та виплати одноразової допомоги за рахунок коштів обласного бюджету особам із числа учасників АТО/ООС, які придбавають за власні кошти житло та знімаються з обліку на отримання житла (далі – грошова допомога).

2. Головним розпорядником та відповідальним виконавцем є Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації (далі – Департамент).

3. Розпорядником коштів нижчого рівня є обласний центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат.

4. Право на отримання грошової допомоги відповідно до цього Порядку мають учасники АТО/ООС при купівлі житлових приміщень у прийнятих в експлуатацію житлових будинках на первинному та вторинному ринку, що підтверджується відповідними документами.

5. Заяву про надання грошової допомоги учасник АТО/ООС (далі - заявник) або їх законний представник чи уповноважена особа, особисто подають до органу соціального захисту населення за місцем перебування на квартирному обліку.

6. До заяви додаються копії:

1) документа, що посвідчує особу заявника, а у разі подання документів законним представником чи уповноваженою особою - документи, що посвідчують особу тих осіб, від імені яких подається заява, а також документ, який надає повноваження законному представникові чи уповноваженій особі представляти таких осіб, оформлений відповідно до законодавства;

2) для учасника антитерористичної операції - копія документа, що підтверджує безпосередню участь в антитерористичній операції або забезпеченні її проведення з перебуванням безпосередньо в районах проведення антитерористичної операції у період її проведення, що засвідчується підписом учасника антитерористичної операції;

3) для особи, яка здійснювала заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, - копія документа, що підтверджує участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, що засвідчується підписом.

4) договір купівлі-продажу житлових приміщень у прийнятих в експлуатацію житлових будинках на первинному або вторинному ринках;

5) довідка про перебування та зняття з квартирної обліку за місцем проживання .

7. Управління соціального захисту населення районних державних адміністрацій, управління соціального захисту населення, сім'ї та праці Новгород-Сіверської міської ради, управління праці та соціального захисту населення Ніжинської, Прилуцької міських та Новозаводської, Деснянської районних в м. Чернігові рад у 10-денний термін опрацьовують списки, визначають отримувача допомоги та надають відпрацьовані списки разом з підтверджуючими документами до обласного центру по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат. Виплата грошової допомоги проводиться обласним центром по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат.

8. Грошова допомога виплачується учаснику АТО/ООС одноразово у розмірі 50,0 тис. гривень в межах виділених коштів на ці цілі.

9. Виплата грошової допомоги здійснюється шляхом перерахування коштів на особистий рахунок відкритий у відділенні банку.

10. Оподаткування грошової допомоги здійснюється згідно з чинним законодавством.

Директор Департаменту
соціального захисту населення
обласної державної адміністрації

Олег РУСІН